

FŐVÁROSI DIÁKPARLAMENT

Szakmai koncepció

Fiatalok és a politika

- Fiatalok: demográfiaiailag jól körülhatárolt csoport, ám választójoggal nem rendelkeznek
- Politikával szemben kritikus, társadalmi ügyek iránt elkötelezett
- Rendkívül alacsony intézményi bizalom a pártokkal, a kormánnyal és az önkormányzatokkal szemben
- Limitált beleszólási lehetőség a helyi és országos ügyekbe, a reprezentáció és a fiatalok érdekeinek hiánya a politikában
- Állampolgári nevelés hiánya a közoktatásban
- A hazai ifjúság érdekelt a közügyekben és az őket érintő kérdésekben, viszont nem érzik azt, hogy megfelelően képviselve lennének a politikában.

Diákönkormányzatiság

- Országos Diákparlament
 - *A képviseleti rendszerbeli problémák*
 - *Ajánlások megfogalmazása*
 - *Függetlenség kérdése*
- Diákmozgalmak
 - *A kormánytól független*
 - *Alulról szerveződik*
 - *Ügyekre fókuszál*
 - *Érdemi beleszólás?*
- Diákönkormányzatok Magyarországon
 - *Működésük korlátozott*
 - *Reprezentatív?*
 - *Egyenlő?*

Diákönkormányzatiság külföldön

- Csehország: Change it! Részvételi költségvetés fiataloknak
 - *12 és 25 év közötti fiatalokat von be a városi szintű döntéshozatali folyamatokba*
- Svájc: „Kinderfreundliche Gemeinde”, azaz gyermekbarát önkormányzat
 - *a gyermekeknek is lehetőséget biztosítanak, hogy különböző témájú eseményeken részt vegyenek, például közigazgatási vagy politikai témákban.*
 - *Svájcban számos törvény védi és támogatja a fiatalok politikai részvételiségét, valamint ifjúsági parlamentet és*
 - *bizottságot is létrehozottak a fiatalok számára önkormányzatokban, mely a törvényhozásba való bekapcsolódásra ad széleskörű lehetőséget.*

Új részvételi lehetőségek

- Online részvételi módszerek (szavazás, jelölés)
- Közösségi döntéshozás (vita, szakmai workshopok, szavazás)
- Edukáció (közös gondolkodás, bevezetés a demokratikus gyakorlatokba, állampolgári nevelés)
- Egyenlő és egységes képviselet (mindenki számára beleszólási lehetőség a közügyekbe)
- **A képviseleti rendszer reformja a demokratikus innovációk által**

DIÁKPARLAMENT

Célok

- A Fővárosi Diákparlamentnek **legitim és hozzáférhető egyeztető fórumként** kell működni a budapesti fiatalok és a budapesti önkormányzat között, ahol az ifjúság érdekei megfelelően csatornázódnak be a hivatali működésbe.
- A fórumnak mindezek mellett **egyenlő lehetőségeket** is kell biztosítani a diákok számára, hogy mindenkinek joga legyen részt venni a döntéshozási folyamatokban. Ezt transzparens és érthető információ átadással, innovatív, fiatalokra fókuszáló részvételiségi módszerekkel, illetve legitim, egyenlő és egységes képviselői rendszer létrehozásával érheti el.
- A Diákparlamentben fontos, hogy **edukatív szerepet** is betöltsön, mellyel a diákok megismerhetik a demokratikus gyakorlatokat, az egyes szakmai témákban felmerülő alapkérdéseket, az önkormányzati működést, illetve a transzparens és építő jellegű vitázás kultúráját.

Kihívások

- **A DÖK hiánya, hiányos működése:** Ha az Országos Diákszemélyre Hasonlóan pusztán a felmenő rendszerrel választanánk ki a képviselőket a fővárosi fórumba, az limitálná a célcsoportot néhány elitgimnázium DÖK képviselőjére. **Megoldás:** egységes képviselőválasztás, a felmenő rendszertől függetlenül.
- **A politikai passzivitás és a már meglévő intézményi bizalom.** **Megoldás:** Együttműködés civil szervezetekkel és mozgalmakkal.
- **Hitelesség, és érdekérvényesítés.** **Megoldás:** garanciák az ajánlások megvalósítására a városvezetés részéről.

Lehetőségek

- A Fővárosi Diákszékhely egyik kihívása, hogy egy újszerű koncepció, az országos diák egyeztető fórummal ellentétben még nincs meghonosodva. Ez azonban egy kiváló lehetőség is arra, hogy egy **innovatív demokratikus modellt** alakítson ki magának Budapest vezetése.
- A Diákszékhely **az intézményi bizalom** növelésére is lehetőséget adhat. Budapest önkormányzata megmutathatja, hogy komolyan veszi a választói igényeket és számít a fiatalok meglátásaira, velük együtt alakítja a főváros jövőjét.
- A Diákszékhely **lehetőség a fiataloknak** is, ugyanis a már meglévő intézményi formák és mozgalmi platformok nem biztosítanak elegendő beleszólást a döntéshozásba. Azonban fővárosi szinten a fórummal komoly eredményeket érhetnek el, ha erre az ifjúság és az önkormányzat egyaránt nyitott.
- A Fővárosi Diákszékhely **a fiatalok politika iránti érdeklődését** is növelheti.

Célcsoport

- 14 és 18 év közötti budapesti középiskolások
- Azok a fiatalok akik érdeklődnek a közügyek iránt, és persze azok is, akik fenntartásokkal viszonyulnak a politika alrendszeréhez.
- A diákönkormányzati képviselők, akik már rendelkeznek szükséges tudással a demokratikus gyakorlatokban, és tapasztalattal az érdekképviseletben.
- Mozgalmi tagok, akik hisznek az alulról szerveződésben, és egy intézményesült, független platformon szeretnék elmondani véleményüket.
- A közélet iránt kevésbé érdeklődő fiatalok, akiknek intézményi és társadalmi háttérük miatt kevesebb lehetőségük van a döntéshozásba bekapcsolódni.
- Ideálisan minden kerület és társadalmi csoport fiatalja potenciális célcsoportot képez, melyekből aztán reprezentatív képviselő testület hozható létre a diákparlamentben.

Képviselet

- Az első Diákszemélyiségválasztásában előnyös lehet az online és offline demokratikus eszközök alkalmazása.
- Ez a gyakorlatban úgy valósulhatna meg, hogy a Budapest.hu hivatalos honlapján működne egy oldal, ahol a diákok jelölhetnék magukat a képviseleti szerepre egy online form kitöltésével.
 - *Online form kitöltése (bemutatkozás, jelölő szervezet ha van, iskola stb.)*
 - *Motivációs levél vagy programterv feltöltése*
 - *Hitelesítés*
- A jelöléseket a diákok offline formában is leadhatják egy lezárt borítékban, amely tartalmazza az ahhoz szükséges programtervet, fényképes önéletrajzot és más dokumentumokat az arra kijelölt helyszíneken a kerületekben.
- A szavazás ezt követően szintén egy online platformon zajlana, ahol a hitelesített jelöltekre tudnának voksolni a fiatalok. A szavazáshoz elegendő lenne a budapesti lakcím, illetve a 14 és 18 év közötti életkor.
- A szavazás során a budapesti diákság megválasztja azt a 110 főt, akik képviselni fogják őket a Fővárosi Diákszemélyiségválasztásban

Működés

- A 110 megválasztott képviselő évente vagy kétévente 3 ülésnap keretében vitathatná meg, hogy mik szerepeljenek az önkormányzatnak megküldött ajánlásban.
- Első nap: szakmai továbbképzések, szakértői előadások, vita workshop, demokratikus működés és döntéshozás bemutatása, ismerkedés, bizottságok felállítása
- Második nap: biztossági munka külsős szakértő részvételével
- Harmadik nap: plenáris ülés, az ajánlás megszavazása

Garanciák

- A benyújtott ajánlásokkal kapcsolatban érdemes lenne a főpolgármesternek vagy a főpolgármester-helyetteseknek garanciát vállalnia, hogy azoknak egy adott minimum százalékát teljesítik a következő Diákparlamentig.
- VAGY egy adott határidőn belül teljesítenek bizonyos követelményeket az ajánlásból.
- A városvezetésnek arra is érdemes garanciát vállalni, hogy a Diákparlament szuverén szervként hozhat döntéseket, annak működésébe és ajánlásaiba az önkormányzat nem szólhat bele.
- Ha a legitimitási kritériumok megvalósulnak, a fiatalok ösztönözve lesznek a komolyabb társadalmi felelősségvállalásra, és akár arra is, hogy saját oktatási intézményeikben szervezzék újra a diákönkormányzatiságot.
- A garanciákkal Budapest példát mutathat a többi önkormányzat számára az ifjúságpolitika terén.

Kommunikáció

- Közösségi média felületeken kommunikálni a fórumot
- Tartalomgyártókkal népszerűsíteni a rendezvényt, akik korábban is kiálltak már a gyermekvédelem mellett
- Civil szervezetek támogatását kérni, akik tevékenysége egybevág a demokratikus gyakorlatok és értékek népszerűsítésével, valamint a fiatalok társadalmi nevelésével
- Diákmozgalmakkal együttműködni, akiknek beágyazott hálózata van az ifjúság körében, és politikailag aktív fiatalokat tömörítenek magukba
- Sajtótájékoztatók és közlemények keretében hivatalosan is be kell jelenteni a Diákparlament indulását
- Célszerű egy webfelület létrehozása is, amelyen minden szükséges információ megtalálható

A Diákparlament és a Diákközgyűlés

- A Diákparlament mint 2 évente ülésező képviseleti fórum
- A Diákközgyűlés, vagy Diákfőpolgármesteri bizottság, mint állandó szerv, felügyeli, figyelemmel kíséri az ajánlások megvalósulását, üzemelteti a Diákközpontot
- A Diákközgyűlés megszervezésébe és működésébe inkorporálni a Diákparlament koncepciójában felvázolt részvételiségi módszereket
- A cél a diákok igényeire és tapasztalataira szabni egy olyan demokratikus fórumot, amely megfelelően tudja becsatornázni érdekeiket a városvezetésbe.

Összegzés

- Jelen tervezet a Fővárosi Diákszövetség egyik lehetséges koncepcióját fekteti le, amely a különböző részvételi és képviselői modellek ötvözésével az egyenlő hozzáférésre, a transzparenciára, illetve a demokratikus és állampolgári nevelésre fókuszál.
- A cél egy olyan egyeztető fórum létrehozása, ahol minden budapesti diák egyenlően tud majd hozzászólni a város vezetéséhez, és ahol az új nemzedék együtt alakíthatja majd a főváros jövőjét az önkormányzattal.

The image features two large, thick black L-shaped brackets. One is positioned in the top-left corner, and the other is in the bottom-right corner, framing the central text.

KÖSZÖNÖM A FIGYEELMET!

Kérdések, vélemények?